

PREKOMERNO NAKUPLJANJE KETONA – KETOACIDOZA (stvaranje kiseline u krvi zbog nedostatka insulina)

RANI SIMPTOMI:

- Učestalo mokrenje
- Preterana žeđ
- Suva usta
- Visok nivo krvnog šećera

AKUTNI SIMPTOMI:

- Preterana glad
- Iznemoglost
- Otežano disanje
- Bolovi u stomaku
- Mučnina/povraćanje
- Simptomi dehidracije
- Zadah koji miriše na aceton
- Gubljenje svesti, koma

Serbiska

KADA TREBA PROVERITI NIVO KETONA U KRVI?

Nivo ketona u krvi treba proveriti kada je krvni šećer 14 mmol/l ili više, ili kada se osećate loše iz nepoznatog razloga.

MERE KOJE TREBA PREDUZETI KOD RAZLIČITIH NIVOA ŠEĆERA I KETONA U KRVI*

	Krvni šećer ispod 14 mmol/l	Krvni šećer 14 mmol/l ili više
Ketoni u krvi 3,0 mmol/l ili više	Očigledan rizik od ketoacidoze. Odmah se obratite lekaru.	Očigledan rizik od ketoacidoze. Odmah se obratite lekaru.
Ketoni u krvi 1,5-2,9 mmol/l	Potrebni su vam brzi ugljeni hidrati i eventualno više insulina**. Rizik od ketoacidoze, obratite se lekaru.	Potrebno vam je više insulina**. Pratite uputstva koja ste dobili od stručnjaka za dijabetes. Rizik od ketoacidoze, obratite se lekaru.
Ketoni u krvi 0,6-1,4 mmol/l	Potrebni su vam brzi ugljeni hidrati i eventualno više insulina**. Nastavite da proveravate šećer i ketone u krvi nakon 1-2 sata.	Potrebno vam je više insulina**. Pratite uputstva koja ste dobili od stručnjaka za dijabetes. Proverite šećer i ketone u krvi nakon 1-2 sata.
Ketoni u krvi ispod 0,6 mmol/l	Ne ukazuje na ketoacidozu, razmotrite druge uzroke simptoma.	Ne ukazuje na ketoacidozu. Ponovo proverite šećer i ketone u krvi nakon 1-2 sata.

*U skladu sa smernicama međunarodnog udruženja za lečenje dijabetesa kod dece i adolescenata (IPSAD) iz 2009. godine. Švedske nacionalne smernice za tumačenje ketona u krvi još nisu ustanovljene.

**Ketoni u krvi se mogu povećati tokom prvog sata nakon insulinske injekcije, ali posle bi trebalo drastično da opadnu.

NIZAK NIVO ŠEĆERA U KRVI

Brz razvoj (nivo šećera u krvi ispod 3,5–4,0 mmol/l)

ZNACI:

- Znojenje, glavobolja, vrtoglavica
- Osećaj gladi
- Drhtavica
- Lupanje srca
- Umanjena sposobnost koncentracije
- Iritabilnost, agresivnost
- Pospanost

ŠTA PREDUZETI:

- **Kod slabijih simptoma** uzeti tabletu grožđanog šećera, ili tečne ugljene hidrate kao što su slatki sok ili ceđeni sok.
- **Kod brzog razvoja** simptoma ili ako simptom ne prestaje nakon 10-15 minuta ponoviti/uzeti još ugljenih hidrata.

Ako u roku od 30-45 minuta nećete imati obrok može vam biti potrebna mala užina kako se simptom ne bi ponovio.

Bez tečnosti, ako osoba ne može da guta.

- Kod grčeva ili gubitka svesti, **odmah se obratiti lekaru/bolnici!**

UZROCI:

- Previše insulina
- Premalo hrane, okasneli obrok
- Fizička aktivnost bez dodatnog unosa ugljenih hidrata ili smanjene doze insulina
- Alkohol

VISOK NIVO ŠEĆERA U KRVI

Trovanje ketonima, spor razvoj

ZNACI:

- Povećan osećaj žeđi
- Povećane količine urina
- Umor
- Zamagljen vid
- Gubitak apetita
- Mučnina
- Povraćanje
- Stomačni bolovi
- Dah ima miris acetona
- Otežano disanje

ŠTA PREDUZETI:

- Meriti nivo šećera i ketona u krvi
- Snabdeti se insulinom i eventualno brzim ugljenim hidratima
- Potražiti pomoć lekara ili bolničku negu

UZROCI:

- Infekcija, groznica
- Premalo insulina
- Loša proporcija između unosa hrane i insulina
- Greška u unosu insulina putem insulinske pumpe
- Terapija SGLT-2 inhibitorima može zamaskirati ketoacidozu

.....
Moj lekar/medicinska sestra broj telefona